

ΧΡΥΣΗΙΔΑ ΔΗΜΟΥΛΙΔΟΥ

Χιόνι στη φωτιά

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

5η ΧΙΛΙΑΔΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Χιόνι στη φωτιά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Χρυσήδα Δημουλίδου
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Νέλλυ Βασιλείου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Χρυσήδα Δημουλίδου, 1999, 2017
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Evelina Kremsdorf/Trevillion Images,
Esmahan Ozkan/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις ΛΙΒΑΝΗ, 1999,
με τον τίτλο «Όταν το χιόνι χόρευε με τη φωτιά»
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.,
Φεβρουάριος 2017, 5.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1631-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1973-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

© Χρυσήδα Δημουλίδου, 1999, 2017
/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

ΧΡΥΣΗΙΔΑ ΔΗΜΟΥΛΙΔΟΥ

Χιόνι στη φωτιά

Επιμελημένη στο σύνολό της
επανεκδοση από τη συγγραφέα

© Χρυσήιδα Δημουλίδου, 1999, 2017
/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Τα τριαντάφυλλα δε μυρίζουν πάντοτε, Λιβάνης, 1997
Το βαλς των πορσελάνινων άστρων, Λιβάνης, 1998
Πόθοι στα φτερά των αγγέλων, Λιβάνης, 1999
Άντρες; Ευχαριστώ, δε θα πάρω, Λιβάνης, 2000
Ένα κομμάτι ουρανού, Λιβάνης, 2007
Σουίτα στον παράδεισο, Λιβάνης, 2008

Για παιδιά

Ο Πρασινοπασχαλιάς, Λιβάνης, 2005
Η φαντασμένη τριανταφυλιά, Λιβάνης, 2005
Το αστεράκι που έπεσε στη γη, Λιβάνης, 2007
Η μαργαριταρένια πολιτεία, Λιβάνης, 2007
Χαρούλης, το χελιδόνι του χειμώνα, Διάπλαση, 2013
Ένα εντυχισμένο βασίλειο, Διάπλαση, 2014
Η επίθεση της Σφήκας, Διάπλαση, 2014
Οι λαμπάδες που επαναστάτησαν, Διάπλαση, 2015

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν επίσης:

Το σταυροδρόμι των ψυχών, 2009
Πόσο κοστίζει η βροχή;, 2010
Μερσέντες Χιλ, 2010
Οι αγγελιαφόροι του πεπρωμένου, 2011
Ο λύκος της μοναξιάς, 2011
Οι τρεις υποσχέσεις, 2012
Το σπίτι των σκιών, 2013
Το κελάρι της ντροπής, 2014
Η γυναίκα της σοφίας, 2015
Τα δάκρυα του Θεού, 2015
Το Μάτι του βοριά, 2015
Μάντεψε ποιος θα φύγει απόψε, 2015
Ο γιος της βροχής, 2015
Οι δαίμονες δεν έχουν όνομα, 2016
Η σκοτεινή πλευρά του ήλιου, 2016
Μην πυροβολείτε τη νύφη, 2016
Το φιλί του δράκου, 2016

Για παιδιά

Ο Ελληνούλης, το χάρτινο караβάκι, 2011
Μπόνγκ, το θαρραλέο αεροπλανάκι, 2012

*Υπάρχουν γυναίκες που μεγάλωσαν,
ερωτεύτηκαν, παντρεύτηκαν, έκαναν παιδιά,
γέρασαν και όμως δεν έζησαν...*

Στη Βασιλική

Πρόλογος

Η Βασιλική που γεννήθηκε το 1953 είναι υπαρκτό πρόσωπο, ζει στη Θεσσαλονίκη και τη γνωρίζω από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου. Για μένα υπήρξε μία από τις ωραιότερες Ελληνίδες, όχι μόνο της εποχής της, αλλά και του σήμερα. Η κινηματογραφική ομορφιά της άγγιζε το τέλειο και θυμάμαι πως κάθε φορά που την αντίκριζα έμενα με το στόμα ανοιχτό από τον θαυμασμό. Εκείνα τα χρόνια της δεκαετίας του 1970, ένα ψηλόλιγνο, μοντέρνο κορίτσι με διαστάσεις μοντέλου ξένων προδιαγραφών μόνο Ελληνίδα δε θύμιζε. Ήταν τόσο εντυπωσιακή, που από όπου κι αν περνούσε, έστρεφαν κεφάλια. Και δεν ήταν μόνο οι τέλειες αναλογίες του κορμιού και το υπέροχο πρόσωπό της, ντυνόταν με την τελευταία λέξη της μόδας και με ό,τι πιο μοντέρνο και πρωτοποριακό κυκλοφορούσε. Υπήρξε προάγγελος της χειραφέτησης των Ελληνίδων κάποιες δεκαετίες αργότερα. Αν είχε πάει στα καλλιστεία, σίγουρα θα είχε πάρει τίτλο ή αν έκανε καριέρα μοντέλου ή ηθοποιού, θα έφτανε πολύ ψηλά. Η ίδια όμως δεν είχε συναί-

σθηση της δύναμης που είχε η εξωτερική της εμφάνιση, αντίθετα, πίστευε πως ήταν απλά μια συμπαθητική κοπέλα και μάλλον ξαφνιαζόταν που τραβούσε την προσοχή.

Ο λόγος που αποφάσισα να γράψω τη ζωή της ήταν κάτι σαν δικαίωση για όσα πέρασε, για τις ευκαιρίες που έχασε. Γιατί η Βασιλική δεν τόλμησε να νιώσει ανάστημα όταν έπρεπε, ήταν κατά βάθος ντροπαλή, άτολμη σε καταστάσεις που απαιτούσαν θάρρος, πυγμή και τσαγανό. Όμως δεν είχε και βοήθεια από κανέναν και το γεγονός ότι ζούσε σε χωριό, όπου τα μυαλά ήταν κονσερβοποιημένα, έκανε τα πράγματα ακόμη πιο δύσκολα. Πιστεύω ακράδαντα πως αν είχε πατήσει πόδι από νωρίς στα πρέπαι και είχε υποστηρίξει με θάρρος τα θέλω της, σήμερα η πορεία της ζωής της θα ήταν πολύ διαφορετική κι εκείνη δε θα έσερνε πίσω της έναν μεγάλο σταυρό, με σοβαρότατο πρόβλημα υγείας, που μαζί με τα οικονομικά προβλήματα την ταλανίζουν πολλά χρόνια τώρα. Όμως επειδή υπάρχουν πίσω της δύο αξιοθαύμαστοι γιοι και εγγόνια, μακαρίζει την τύχη της και λέει δόξα τω Θεώ.

Την αγαπώ αυτή τη γυναίκα, πάντα την αγαπούσα και τη θεωρώ κομμάτι της ζωής μου. Ίσως να ήταν η αιτία που εγώ πάτησα πόδι και έκανα την επανάστασή μου αργότερα, όταν ο δικός μου πατέρας πρόβαλε αντιρρήσεις σε κάποια πράγματα, όπως να μην πάω γυμνάσιο και μετά να μη φύγω για σπουδές στην Αθήνα και γίνω αεροσυνοδός. Εγώ όμως αντέδρασα και δεν έσκυφα το κεφάλι όπως έκανε εκείνη, που αργότερα η έλλειψη γνώσεων και πτυχίου δεν της επέτρεψε να εργαστεί εκεί που της άξιζε ή επιθυμούσε.

Για μένα η μόρφωση είναι διαβατήριο που σου επιτρέπει να περνάς σύνορα και να ορίζεις εσύ τους κανόνες. Η γνώση μαζί με την υγεία είναι τα πολυτιμότερα εφόδια ζωής. Βέβαια η Βασιλική «μορφώθηκε» αργότερα μέσα από τα μονοπάτια της ωριμότητας και των εμπειριών κι αν σήμερα κάποιος συζητήσει μαζί της, διαπιστώνει πως αυτή η γυναίκα δεν έχει απλώς γνώσεις, είναι μια φιλόσοφος. Γι' αυτό και απολαμβάνω πάντα την παρέα της και τις συζητήσεις μας και δεν είναι λίγες οι φορές που πραγματικά με εντυπωσιάζει με αυτά που λέει και το πώς χειρίζεται τον λόγο. Σίγουρα είναι μια δυναμική γυναίκα, μόνο που άργησε να το δείξει, μάλλον να το καταλάβει, και η ίδια.

Η ιστορία της Βασιλικής εκδόθηκε από τον προηγούμενο εκδοτικό μου οίκο στις αρχές του 1999. Κι επειδή τότε για προσωπικούς της λόγους δεν μπορούσα να αναφερθώ σε λεπτομέρειες της ζωής της, το βιβλίο έγινε σχετικά μικρό, είναι το πιο ολιγοσέλιδο έργο μου. Με την επανέκδοσή του αποφάσισα, πέρα από την αλλαγή τίτλου, να το αναπτύξω κάπως περισσότερο. Αν βέβαια το έγγραφα τώρα, σίγουρα θα έφτανε πάνω από τις πεντακόσιες σελίδες και θα ήταν μεταφερόμενο διαφορετικά. Όλα όσα διαδραματίζονται στο βιβλίο που θα διαβάσετε δεν είναι ακριβή εξιστόρηση της ζωής της, υπάρχει και μια μικρή μυθοπλασία, γιατί έπρεπε να δοθεί και λογοτεχνική χροιά, επίσης έχουν αλλάξει τοποθεσίες και ονόματα, εκτός από το δικό της. Όμως όλη η δομή στηρίζεται επάνω στη ζωή της και όλα τα τραγικά γεγονότα είναι αληθινά.

Η ίδια όταν το πρωτοδιάβασε μου είπε ότι δεν μπορού-

σε να σταματήσει τους λυγμούς και ότι της θύμισα πολλά που και η ίδια είχε ξεχάσει ή δεν ήθελε να θυμάται. Σήμερα ζει ολομόναχη από επιλογή, με μια πενιχρή σύνταξη και με πάρα πολλές οικονομικές δυσκολίες. Δεν μπορεί να περπατήσει για πολλή ώρα και είναι εθισμένη στα παυσίπονα από τους μόνιμους πόνους και μετά από μια πρόσφατη, μεγάλη χειρουργική επέμβαση στη σπονδυλική στήλη, που αντί να της κάνει καλό, έκανε τα πράγματα χειρότερα. Γι' αυτό και ένα μέρος των εσόδων θα κατατεθεί στον λογαριασμό της από μένα, αν και ποτέ δεν την έχω λησμονήσει. Της αξίζει κάθε αγάπη, επειδή πάνω από όλα είναι πολύ ωραίος άνθρωπος.

Η ιστορία της Βασιλικής άνετα θα μπορούσε να μεταφερθεί τηλεοπτικά όχι μόνο επειδή περνά πολλά μηνύματα, αλλά και διότι είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις που η ομορφιά αντί να δικαιωθεί, φυλακίστηκε, προδόθηκε, καταπατήθηκε.

*Καλή σας ανάγνωση
Χρυσήδα Δημουλίδου*

ΒΑΣΙΛΙΚΗΗΗΗΗΗ! ΒΑΣΙΛΙΚΗΗΗΗΗΗ! Ακόμη κοιμάσαι, μωρή; Που να μου χαθείς, τεμπέλα. Έξι πήγε η ώρα. Πότε θ' αρμέξουμε τις γελάδες; Όταν βγει ο ήλιος;»

Η δεκαεξάχρονη Βασιλική γύρισε από το άλλο πλευρό και μισάνοιξε τα μάτια. Μέσα στο μισοσκοτάδο κοίταξε το μεγάλο μεταλλικό ρολόι που βρισκόταν στο κομοδίνο, πλάι στο παλιό σιδερένιο κρεβάτι, με τους πράσινους αριθμούς να φεγγίζουν. Η ώρα ήταν έξι παρά είκοσι πέντε.

«Άντε, μωρή γαϊδούρα!» ακούστηκε η δυνατή φωνή της μάνας της έξω από το παραθύρι της ενώ της χτυπούσε το τζάμι. «Ακόμη στο κρεβάτι είσαι;» ξαναφώναξε η Μυγδαλιώ.

«Οχ, καλέ μάνα! Μη φωνάζεις έτσι πρωί πρωί... Έρχομαι», απάντησε ενώ σήκωνε άκεφα τα βαριά σκεπάσματα.

Κοίταξε ξανά το ρολόι που, ανενόχλητο από τις φωνές, συνέχιζε τη ρυθμική πορεία του.

«Ανάθεμά σε κι εσύ που μονίμως βιάζεσαι», του φώναξε εκνευρισμένη και με ένα σάλτο πετάχτηκε από το

κρεβάτι. Το χειμωνιάτικο κρύο την περόνιασε καθώς τη χάιδεψε. Κοίταξε τη μικρή ξυλόσομπα που υπήρχε στο δωμάτιό της και ήταν σβησμένη από ώρες. Τρέμοντας ντύθηκε βιαστικά, φορώντας μια μάλλινη φόρμα που είχε για τις αγροτικές δουλειές, έστρωσε καλά το κρεβάτι της, άνοιξε τα παράθυρα να αεριστεί ο χώρος και βγήκε βιαστική από την κάμαρή της.

Μπαίνοντας στην κουζίνα, άρπαξε την πήλινη κανάτα που βρισκόταν πάνω στο τραπέζι και έπλυνε καλά με κρύο νερό το πρόσωπό της. Πιο παγωμένο κι από το χιόνι που είχε πέσει χθες, της τσίτωσε το δέρμα και η νύστα έφυγε μονομιás.

Έριξε μια γρήγορη ματιά από το παράθυρο που έβλεπε στην πίσω αυλή, εκεί που ήταν οι στάβλοι με τα ζώα. Ήταν ήδη λευκοστρωμένη, όμως ευτυχώς η χιονόπτωση είχε σταματήσει και δε θα είχε να φτυαρίσει επιπλέον και την είσοδο μέχρι την αυλόπορτα, κάτι που μισούσε, γιατί ήταν βαριά δουλειά. Έξω ακόμη το σκοτάδι ήταν πυκνό. Μήνας Μάρτης και τέτοια άγρια πρωινά, εκτός από το σκοτάδι, είχε να αντιμετωπίσει και το κρύο. Και μιλάμε για τσουχτερό κρύο. Εκεί, στο βορινό χωριουδάκι της Δράμας, ο χειμώνας ήταν σκληρός και ανελέητος!

Η πόρτα άνοιξε και η γιαγιά Βασιλική μπήκε μέσα κρατώντας ένα σφαγμένο κοτόπουλο στα χέρια της. Έσερνε με δυσκολία το κοντόχοντρο κορμί της. Πλησίαζε τα πενήντα εφτά και, παρ' όλα τα χρονάκια της και τα κιλά της, δε στεκόταν λεπτό χωρίς να κάνει κάτι στο σπίτι. Ήταν η πρώτη που ξυπνούσε, από τις τέσσερις το πρωί

και αποτελούσε το κεντρικό σημείο αναφοράς της οικογένειας πολλά χρόνια τώρα, ειδικά από τότε που έχασε τον άντρα της τον Μιχάλη, είκοσι δύο χρόνια πριν. Έμεινε χήρα στα τριάντα πέντε με δυο μεγάλα παιδιά να φροντίσει: τη Μυγδαλιώ, τη μάνα της Βασιλικής, που ήταν τότε μόλις δεκαεννιά χρόνων και τον δεκαεξάχρονο Νικόλα. Ευτυχώς που ο μακαρίτης της άφησε μερικά κτήματα και σπίτι κι έτσι δεν είχε να αντιμετωπίσει σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Ο Μιχάλης Λεβίδης, ένας λεβέντης ίσαμε και πάνω, ήταν ο δάσκαλος του χωριού. Ήταν το 1946, λίγο μετά το φευγικό των Γερμανών, όταν ξέσπασε ο αδελφοκτόνος εμφύλιος. Οι κομμουνιστές πήραν τα βουνά και Έλληνες αδέρφια, αριστεροί και δεξιοί, άρχισαν να σφάζονται με ταξύ τους. Μεγάλο μίσος είχε απλωθεί παντού. Ο δάσκαλος, όπως όλοι οι δάσκαλοι, ήταν στόχος. Του έστησαν καρτέρι καθώς πήγαινε με το κάρο του από το χωριό στη Δράμα για δουλειές. Όταν τον βρήκαν οι δικοί του, δύο μέρες αργότερα, ζούσε ακόμη. Του 'χαν βγάλει τα νύχια από τα δάχτυλα των χεριών του, του 'χαν κόψει τις θηλές από το στήθος και είχαν ρίξει αλάτι και, τέλος, του είχαν χώσει ένα κέρατο βοδιού στον κώλο και τον είχαν αφήσει εκεί να αργοπεθαίνει.

Όταν το 'μαθε η Βασιλική, έπαθε τέτοιο σοκ, που άρχισε να ουρλιάζει σαν αγρίμι που του ξεσκίζουν τα σωθικά, και τα ουρλιαχτά της τα άκουσε όλο το χωριό. Έπεσε πάνω στο νεκρό κορμί του άντρα της και οι χωριανοί μετά βίας κατόρθωσαν να την αποσπάσουν από πάνω του.

Ήθελε να πεθάνει, να τη θάψουν μαζί του. Τον αγαπούσε πολύ τον συγχωρεμένο.

Ήταν δεν ήταν δεκαπέντε χρόνων κοπελούδα, όταν την είδε ο Μιχάλης για πρώτη φορά, μια Κυριακή, στην εκκλησία. Κοριτσάκι την άφησε για να υπηρετήσει την πατρίδα και μετά να συνεχίσει τις σπουδές του στην πρωτεύουσα. Ένα τόσο δα κοριτσάκι, βρόμικο και κουρελιασμένο, που ακολουθούσε τη μάνα του στα χωράφια. Ορφανή από πατέρα, δεν είχε στον ήλιο μοίρα. Δούλευε η καημένη η Μαρία η μάνα της μεροκάματο στα χωράφια του Λεβίδη, που ήταν και ο πρόεδρος του χωριού. Έσερνε μαζί της και τα τρία της κουτσούβελα, γιατί δεν είχε πού να τα αφήσει. Η Βασιλική ήταν η μικρότερη.

Την είδε ο Μιχάλης και τα 'χασε. Μπορεί η Βασιλική να μην είχε στον ήλιο μοίρα, αλλά ήταν η ίδια ένας ήλιος. Δεν ήταν ιδιαίτερα ψηλή, όμως είχε όμορφο και λεπτό κορμί. Στητό και λυγερό. Το πρόσωπό της έμοιαζε με αγγέλου και τα πυκνά ξανθά μαλλιά της την έκαναν να μοιάζει με νεράιδα.

«Ποια είναι αυτή η νεραϊδογέννητη;» ρώτησε έναν συγχωριανό του.

«Η Βασιλική του Παντελίδη».

«Η Βασιλική του Παντελίδη; Μη μου πεις ότι είναι η μικρή κόρη της κυρα-Μαρίας που δουλεύει στα χωράφια μας;»

«Ναι, ντε, αυτή είναι».

«Πώς μεγάλωσε έτσι. Τι όμορφη που έγινε!»

Στιγμή δεν πήρε από εκείνη την ημέρα το βλέμμα του από πάνω της. Όσπου τον κοίταξε και η Βασιλική. Αυτό ήταν. Έσμιξαν οι ματιές τους και οι καρδιές τους στη στιγμή. Ήταν αυτό που λέμε κεραυνοβόλος έρωτας.

Όταν έμαθε η Βασιλική ποιος ήταν ο όμορφος, ψηλός νέος που της έκλεψε την καρδιά, ένιωσε να χάνει τη γη κάτω από τα πόδια της. Ο γιος του Λεβίδη; Του προέδρου; Αυτού που τους έδινε ψωμί να φάνε; Α! Δεν υπήρχε περίπτωση να σμιξουν αυτοί οι δύο. Πάει το όνειρο. Έκλαψε όλο το βράδυ. Για τον έρωτα που έπρεπε να πνίξει πριν καν γεννηθεί. Γιατί τον είχε ερωτευτεί κι εκείνη, παρότι δε γνώριζε από έρωτες, όμως ένιωσε πως ήταν κάτι μαγικό. Και γιατί να τη θέλει εκείνος; Επειδή την κοίταζε όλη την ώρα; Όλοι οι νέοι του χωριού την καλόβλεπαν από τότε που ήταν δεκατρία, αμέσως μόλις ξύπνησε η γυναικεία φύση της, γιατί να θέλει μια αγράμματη και πάμφτωχη συντοπίτισσα που δεν είχε στον ήλιο μοίρα; Θανατιαζόταν για την καλή της την καρδιά; Για την εργατικότητά της; Για τα νιάτα της;

Όμως ο Μιχάλης δεν ήταν από τους τύπους που έδιναν σημασία σε κάτι τέτοια. Κι αν δεν είχε γνωρίσει κορίτσια στην Αθήνα. Όλα τα σπίτια ήταν ανοιχτά γι' αυτόν. Όμως καμιά δεν έκανε το είναι του να αναστατώνεται όπως τούτη η κοπελούδα. Αυτή ήθελε και αυτή πήρε. Την πλησίασε με τον τρόπο του και την έπεισε πως την αγαπούσε. Μα

όταν είπε στον πατέρα του πως τη θέλει για γυναίκα του, έγινε μεγάλος σαματάς στο σπίτι. Ήδη του είχαν έτοιμα τα προξενιά με τη Σταματίνα Καράμπογλου από το διπλανό χωριό, που ο πατέρας της δεν ήξερε πόσα κομμάτια γης είχε στην κατοχή του. Όμορφο και σεμνό κορίτσι, μα δεν ήταν η Βασιλική. Και ο τρελαμένος από έρωτα νέος, σαν είδε πως πήγαιναν να τον παντρέψουν με το ζόρι και ετοιμάζαν τους επίσημους αρραβώνες, πήρε την απόφαση. Την έκλεψε και εξαφανίστηκαν μέσα στη μαύρη νύχτα. Όταν μέρες αργότερα γύρισαν πίσω, η οικογένεια Λεβίδη δεν μπόρεσε να κάνει τίποτε πια. Η Βασιλική είχε χάσει ό,τι πιο πολύτιμο είχε. Ο Μιχάλης ήταν ανένδοτος και ο πατέρας του τίμιος άνθρωπος. Αναγκάστηκε να υποκύψει και να τη δεχτεί νύφη του. Παντρεύτηκαν μέσα σε μια βδομάδα και ήταν το πιο όμορφο ζευγάρι που είχε δει κανείς για χρόνια.

Μεγάλος και ευλογημένος ο έρωτας που τους ένωσε. Δεκάξι χρόνων σχεδόν, η Βασιλική απέκτησε τη Μυγδαλιώ και τρία χρόνια αργότερα τον Νικόλα. Έχασε και τρία παιδιά, ένα στη γέννα και δύο αποβολές, αλλά δεν την πείραξε. Όταν όμως έχασε τον άντρα της, έχασε τα πάντα. Έκλεισε τις πόρτες του κορμιού και της καρδιάς της και άφησε τους πόθους έξω από τη ζωή της.

Τρία χρόνια αργότερα της προξένεψαν δύο χήρους και ένα γεροντοπαλικάρο, όμως η Βασιλική δεν ήθελε να ακούσει κουβέντα για άλλον άντρα πλάι της, κι ας ήταν

ακόμη νέα και όμορφη γυναίκα που ξυπνούσε καημούς.

«Πού ακούστηκε να παντρεύεται ξανά η μάνα και η κόρη να μένει ανύπαντρη;» έλεγε σαν απέρριπτε ακόμη ένα προξενιό. «Ύστερα, κανείς δεν είναι σαν τον Μιχαλάκη μου. Θα μείνω πιστή στη μνήμη του μέχρι να τον συναντήσω. Ο Θεός να σχωρέσει τα αποθαμένα του».

Και πάντα θυμόταν τα τελευταία λόγια του λίγο πριν φύγει εκείνη τη μέρα από το σπίτι και τον χάσει για πάντα.

«Γεια σου, νεραϊδογέννητη. Θα τα πούμε τ' απόγευμα. Μην ξεχάσεις να μου φτιάξεις το καρυδόγλυκο που μου υποσχέθηκες». Ήταν η αγαπημένη του λιχουδιά.

«Όχι, δε θα το ξεχάσω, Μιχαλάκη μου. Άιντε στο καλό και να μην αργήσεις».

Όχι, Μιχάλη μου, σκεφτόταν. Δε θα ξεχάσω τίποτε από σένα. Και κάθε χρόνο, τη μέρα του θανάτου του, άφηνε πάνω στον τάφο του ένα ταιψάκι με καρυδόγλυκο.

Όταν μερικά χρόνια αργότερα πάντρεψε επιτέλους τη Μυγδαλιώ, η Βασιλική της έδωσε προίκα το σπίτι, κρατώντας για τον εαυτό της μόνο μια μικρή κάμαρη, που τη στόλισε με τις φωτογραφίες και τα βιβλία του άντρα της. Γράμματά πολλά δεν ήξερε, όμως μερικές φορές ξεφύλλιζε μερικά από αυτά και τον ένιωθε κοντά της. Έτσι, η απουσία του δεν ήταν τόσο σκληρή και ο ύπνος της ήταν πιο ελαφρύς.

Μετά τον γάμο της κόρης της σταμάτησε να βγαίνει από το σπίτι και μην έχοντας άλλα ενδιαφέροντα πέρα από τις καθημερινές δουλειές του σπιτιού, το 'ριξε στο φαγητό και

δυο χρόνια αργότερα έμοιαζε μια δεκαετία μεγαλύτερη. Με τα χρόνια, τίποτε πάνω της δε θύμιζε τη λεπτή φιγούρα της πανέμορφης κοπέλας, νύφη δίπλα στον άντρα της, στην ασπρόμαυρη φωτογραφία πάνω από το τζάκι!

Όσο όμορφη ήταν η Βασιλική, τόσο άσχημη γεννήθηκε η Μυγδαλιώ. Είχε πάρει τα σκληρά, αρρενωπά χαρακτηριστικά του πατέρα της, που μπορεί σε έναν άντρα να ήταν γοητευτικά, όμως μια γυναίκα την αγρίευαν. Όταν τη σύγκριναν με τη μάνα της, φυσικά ήταν η χαμένη. Αυτό την είχε κάνει να αισθάνεται κόμπλεξ απέναντι σε όλους, μα κυρίως στα αγόρια. Δεν ήθελε κανένα. Όμως και κανείς δεν την ήθελε. Και τα χρόνια περνούσαν και η Μυγδαλιώ έτσι όπως πήγαινε θα έμενε στο ράφι. Μεγάλος ο καημός της μάνας που δεν μπορούσε να χωνέψει την ιδέα πως θα είχε κόρη στο ράφι. Και να 'ταν μόνο η εμφάνιση; Είχε και άσχημο χαρακτήρα. Ψηλή σαν τον πατέρα της μα ξερακιανή, δε χαμογελούσε ποτέ κι εκείνη η οριζόντια γραμμή που είχε για χείλη άνοιγε μόνο για να φάει ή να πει δύο κοφτές κουβέντες. Καλό λόγο δεν είχε για κανένα. Ήταν όμως άφταστη νοικοκυρά, σεμνή και με μεγάλη προίκα. Κάποιος θα την πρόσεχε.

Τελικά παντρεύτηκε μεγαλοκοπέλα. Ήταν είκοσι τριών χρόνων όταν τη γύρεψε ο Πασχάλης, ένας χήρος δεκατέσσερα χρόνια μεγαλύτερός της και άτεκνος. Όλες οι συνομήλικές της είχαν ήδη παντρευτεί χρόνια πριν και είχαν μεγάλα παιδιά. Μόνο η Μυγδαλιώ ήταν λεύτερη.

Μεγάλη η ντροπή που ένιωθε τόσο η ίδια, όσο και η οικογένειά της. Έτσι όταν ο Πασχάλης ήρθε σπίτι τους, η Μυγδαλιώ είτε το ναι και πήγε νύφη στην εκκλησία προς μεγάλη ανακούφιση όλων.

Ποτέ δεν υπήρξε ερωτευμένη με τον άντρα της. Τον παντρεύτηκε γιατί φοβήθηκε μη μείνει στο ράφι. Με τα χρόνια, έμαθε να τον αγαπά και να τον σέβεται, όμως δεν ένωσε αυτό που λέμε καρδιοχτύπι.

Όταν γεννήθηκε η μικρή Βασιλική, στις 7 Μαΐου του 1953, το δεύτερο παιδί της Μυγδαλιώς μετά τον Μιχαλάκη τον πρωτότοκο, οι πάντες έμειναν κατάπληκτοι από την ομορφιά του μωρού, ακόμη και η Μυγδαλιώ. Η γιαγιά Βασιλική με το που την είδε ένωσε μια περίεργη τρυφερότητα για την εγγονή της, παρόλο που το αγόρι είχε το όνομα του αδικοχαμένου άντρα της. Από την πρώτη στιγμή συνδέθηκε στενά με το κορίτσι. Μετέφερε την κούνια του στο δωμάτιό της και το νανούριζε με τις ώρες. Η μικρούλα ήταν πολύ ήσυχη, κιχ που λένε δεν έβγαζε. Μόνο χαμογελούσε και έπαιζε αθόρυβα με τις πάνινες κούκλες που της έραβε η γιαγιά της.

Τα μάτια της μικρής, πράσινα σαν σμαραγδένια νερά, ήταν ίδια με του συγχωρεμένου του δασκάλου. Ακόμη και η έκφρασή τους ήταν παρόμοια. Καμιά φορά, μέσα στο βλέμμα της έβλεπε το βλέμμα του άντρα της και ένιωθε την παρουσία του να πλανιέται εκεί τριγύρω και να χαίρεται μαζί τους.

Κι ενώ η μικρούλα μεγάλωνε λες και δεν υπήρχε, σε σημείο που κάποιος να νομίζει πως δεν έχει λαλιά, σαν πήγε στο δημοτικό, άρχισε να παρουσιάζει μια υπερβολική ενεργητικότητα και ανεξαρτησία που τρόμαζαν τη γιαγιά της. Κάποιες φορές εξαφανιζόταν με τις ώρες, για να την ανακαλύψουν στην αποθήκη να σκαλίζει τα μπαούλα με τα βιβλία και τα ρούχα του παππού της. Άλλοτε πάλι την έβρισκαν στην αλάνα να τσακώνεται με τα αγόρια και άλλοτε να κάθεται να μιλάει με τις κότες και τις γελάδες του σπιτιού.

«Περίεργο παιδί», έλεγε η Μυγδαλιώ, που δε συμπαιθούσε τα καμώματα της μικρής. «Στιγμή δε βάζει τον κώλο της κάτω. Για δεξ τον Μιχαλάκη. Μιλιά δε βγάζει, αυτό είναι παιδί».

Ο αδερφός της έτρεχε πάντα πίσω από τα φουστάνια της μάνας του, όπου κι αν πήγαινε, κλαψουρίζοντας. Μέχρι που έγινε δεκατριών χρόνων και πήγε στο γυμνάσιο και έκοψε απότομα και τη μάνα του και τις κλάψες. Δεν τα ήθελε τα γράμματα, αντίθετα με την αδερφή του που ήταν διάολος σωστός, δεν τα 'παιρνε διόλου. Ό,τι έλεγε ο δάσκαλος το τύπωνε στο μυαλό της και δεν το ξέχναγε ποτέ. Και ο παππούς της δάσκαλος σε αυτό το σχολείο ήταν. Το 'λεγε στις συμμαθήτριάς της και καμάρωνε σαν γύφτικο σκεπάρονι.

Τη μάνα της πιότερο τη φοβόταν παρά την αγαπούσε. Ποτέ δεν την είχε κρατήσει στην αγκαλιά της όπως έκανε με τον Μιχαλάκη. Μόνο την κατσάδιαζε.

Ο πατέρας τούς έδειχνε την αγάπη του, αλλά με τρόπο διακριτικό και συμμαζεμένο. Ήταν μεγάλος άνθρωπος πια και σαν τελείωνε τις δουλειές στα κτήματα, του

άρεσε να αράζει στην κουζίνα και να καπνίζει. Την παρακολουθούσε πάντα από μακριά με στοργή και τρυφερότητα. Δεν της χαλούσε ποτέ τα χατίρια. Αυτό ήταν κάτι που έκανε τη Μυγδαλιώ έξαλλη.

«Ακούς εκεί, μια σταλιά σκατό να σας κουμαντάρει όλους», έλεγε στη μάνα της.

Για όποια ζημιά γινόταν στο σπίτι, έφταιγε πάντα η Βασιλική. Η Μυγδαλιώ δεν έμπαινε στον κόπο να ρωτήσει ποτέ τον γιο της. Η μικρή ήταν το ζιζάνιο, ο καπετάν φασαριάς της οικογένειας. Έτρεχε τότε να κρυφτεί πίσω από τα μακριά φουστάνια της γιαγιάς για να γλιτώσει το ξύλο της μάνας της, που μονίμως την κυνηγούσε με ένα σκουπόξυλο στο χέρι.

Όλοι έβλεπαν την αδικία. Όλοι, εκτός από τη Μυγδαλιώ, που πίστευε ότι με αυτό τον τρόπο θα φρονιμέψει την κόρη της. Ακόμη και η μικρή ξεχώριζε το άδικο. Όμως δεν είχε κανέναν να την υπερασπιστεί, εκτός από τη γιαγιά της, που ήταν το αποκούμπι της.

Και μια μέρα ξύπνησε με πόνους στην κοιλιά και είδε έκπληκτη έναν μεγάλο κόκκινο λεκέ από αίμα απλωμένο στο σεντόνι. Έβαλε τις τσιρίδες και έτρεξε να το πει στη μάνα της.

«Μάνα! Μάνα! Έχω αίματα!» είπε αλαφιασμένη και έδειξε το ματωμένο νυχτικό της.

Η Μυγδαλιώ όμως της έριξε ένα γερό χαστούκι. «Σκάσε, μωρή, και θα μας ακούσει όλο το χωριό!»

Με πυρωμένο το μάγουλο να καίει από τον πόνο και κλάματα, έτρεξε και κρύφτηκε στην ασφάλεια της αγκαλιάς της γιαγιάς της, που τρόμαξε να μάθει τι είχε συμβεί. Όταν επιτέλους κατόρθωσε να την ηρεμήσει, χαμογέλασε γλυκά και της είπε: «Τώρα πια, Βασιλική μου, έγινες γυναίκα και θα πρέπει να προσέχεις περισσότερο τη συμπεριφορά σου, μα πιο πολύ τα αγόρια. Μακριά από τους άντρες».

«Τι έχω πάθει, γιαγιάκα; Γιατί να προσέχω τα αγόρια;»

«Γιατί, κόρη μου, αυτό το αίμα που θα το βλέπεις κάθε μήνα και το έχουν όλες οι γυναίκες μετά τα δώδεκα σημαίνει ότι δεν είσαι πια κοριτσάκι αλλά δεσποινίς κι αν μια μέρα σταματήσει, θα φταίει ένα αγόρι. Να μην τα πλησιάζεις πολύ...»

«Μα γιατί, γιαγιά; Δηλαδή τώρα δε θα παίζω μαζί τους;»

«Όχι βέβαια. Από εδώ και πέρα τέλος τα παιχνίδια... θα πρέπει να ετοιμάζεις τα προικιά σου και να είσαι σεμνή και χαμηλοβλεπούσα».

Από εκείνο το βράδυ η Βασιλική απέκτησε δικό της δωμάτιο. Ως τότε κοιμόταν μαζί με τον αδερφό της. Τον ντρεπόταν πλέον κι εκείνον και τους γονιούς και τη γιαγιά της. Εξάλλου, τα στήθη της είχαν αρχίσει να φουσκώνουν και το πρώτο χνούδι έκανε την εμφάνισή του ανάμεσα στα σκέλια της.

Δράμα, δεκαετία του 1960. Σε ένα μικρό χωριό, η Βασιλική, ένα πανέμορφο δεκαεξάχρονο και γεμάτο όνειρα κορίτσι, μεγαλώνει υπομένοντας την καταπιεστική συμπεριφορά της αγροτικής οικογένειάς της, ειδικά της αυστηρής μάνας της, που εμποδίζει κάθε προσπάθειά της να απαγκιστρωθεί από την απαρχαιωμένη νοοτροπία της επαρχίας, να μορφωθεί και να ανοίξει τα φτερά της. Μοναδικό στήριγμα στα όνειρά της είναι η γιαγιά της. Κάθε μέρα που ξημερώνει, αν και ίδια με την προηγούμενη, της γεννά μια καινούργια ελπίδα πως σύντομα θα ξεφύγει από τη μίζερη καθημερινότητα του χωριού και πως ο έρωτας που θα έρθει στη ζωή της θα τη λυτρώσει από τη φυλακή της. Όμως ο έρωτας αυτός αργεί πολύ και η Βασιλική, βλέποντας τον χρόνο να κυλά και μη αντέχοντας περισσότερο όλη αυτή την καταπίεση, δέχεται να παντρευτεί με προξενίο τον Δημήτρη, έναν νέο από τη Θεσσαλονίκη. Φεύγοντας να ζήσει εκεί μαζί του, πιστεύει πως είναι ευτυχισμένη. Σύντομα ανακαλύπτει πως ο γάμος της την εγκλωβίζει ακόμη περισσότερο, όμως συμβιβάζεται πιστεύοντας πως έτσι είναι η ζωή. Έως ότου η ματιά ενός άλλου άντρα, που πέφτει σαν φωτιά πάνω στην παγωμένη της καρδιά, την οδηγεί σε ένα πρωτόγνωρο πάθος, που δεν περίμενε, δε φαντάστηκε, δεν έλπισε ποτέ.

*Η Βασιλική επιτέλους ζει
το όνειρο. Μέχρι που
η φωτιά θα γίνει
όλεθρος.*

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1631-1

9 786180 116311

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΕΠΕ: 17510

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η